Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2026)0023

Brutalna represija nad prosvjednicima u Iranu

Rezolucija Europskog parlamenta od 22. siječnja 2026. o brutalnoj represiji nad prosvjednicima u Iranu (2026/2565(RSP))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Iranu,

– uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 13. studenoga 2025. o rješavanju problema transnacionalne represije nad borcima za ljudska prava[1]

– uzimajući u obzir izjave predsjednice Komisije Ursule von der Leyen i potpredsjednice Komisije / visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Kaje Kallas nakon nasilne represije u siječnju 2026.,

– uzimajući u obzir činjenicu da su 2023. Nagradu Saharov za slobodu mišljenja primile Jina Mahsa Amini i pokret „Žene, život, sloboda” u Iranu,

– uzimajući u obzir odluku predsjednice Europskog parlamenta Roberte Metsole da diplomatskom osoblju i predstavnicima iranskog režima zabrani pristup prostorima Parlamenta,

– uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima,

– uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966.,

– uzimajući u obzir globalni režim sankcija EU-a u području ljudskih prava,

– uzimajući u obzir smjernice EU-a o nasilju nad ženama i djevojčicama te borbi protiv svih oblika diskriminacije žena i djevojčica,

– uzimajući u obzir zajedničku izjavu posebnih izvjestitelja UN-a i

[1] Usvojeni tekstovi, P10_TA(2025)0258.

neovisnih stručnjaka od 13. siječnja 2026.,

– uzimajući u obzir Povelju Ujedinjenih naroda,

– uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,

– uzimajući u obzir izvješća posebne izvjestiteljice UN-a o stanju ljudskih prava u Islamskoj Republici Iranu,

– uzimajući u obzir priopćenje za medije Ureda Visokog povjerenika UN-a za ljudska prava od 10. siječnja 2026. naslovljeno „Iran: Misija UN-a za utvrđivanje činjenica poziva na hitnu ponovnu uspostavu pristupa internetu i poštovanje međunarodnog prava o ljudskim pravima”

– uzimajući u obzir članak 136. stavke 2. i 4. Poslovnika,

A. budući da su 28. prosinca 2025. u Iranu održane demonstracije koje su se brzo pretvorile u prosvjede diljem zemlje, pri čemu su od 8. siječnja 2026. deseci tisuća Iranaca izašli na ulice različitih gradova i pokrajina, a njihov broj je u narednim danima porastao na stotine tisuća; budući da su demonstracije pokrenuli trgovci s bazara koji su zatvorili svoje radnje kako bi prosvjedovali protiv sve lošijeg stanja iranskog gospodarstva, vlastite marginalizacije unutar njega, kolapsa valute i erozije životnog standarda te su se pretvorile u veće protuvladine prosvjede diljem zemlje koji predstavljaju širok spektar iranskog društva i na kojima prosvjednici pozivaju na korjenite političke promjene i obaranje aktualnog režima;

B. budući da su prosvjedi prvotno bili potaknuti duboko ukorijenjenim nezadovoljstvom zbog katastrofalnog stanja gospodarstva zemlje, naglog rasta cijena hrane, rasta inflacije i raširene korupcije; budući da iranski režim kontinuirano ne zadovoljava osnovne potrebe svojeg stanovništva;

C. budući da iranske sigurnosne snage, uključujući Islamsku revolucionarnu gardu i policiju, provode sustavnu i nasilnu represiju nad prosvjednicima diljem zemlje, koristeći se smrtonosnom silom što omogućuju kineska oprema i tehnologija nadzora te ubojstvima i pritvaranjem tisuća mirnih prosvjednika; budući da postoje izvješća u kojima se navodi da su iranske sigurnosne snage u suzbijanju prosvjeda koristile kemijsko oružje; budući da je procijenjen broj ubijenih trenutačno manji od stvarnog jer prekid pristupa internetu ometa komunikaciju; budući da prema neovisnoj međunarodnoj misiji UN-a za utvrđivanje činjenica o Islamskoj Republici Iranu vjerodostojna izvješća upućuju na to da je Vrhovno vijeće za nacionalnu sigurnost izdalo izjavu kojom se sigurnosnim snagama nalaže „odlučna” represija u cilju okončanja prosvjeda; budući da je prema UN-ovoj misiji za utvrđivanje činjenica državno nasilje bilo osobito brutalno u regijama u kojima se nalaze etničke manjine; budući da su iranske vlasti provele masovna proizvoljna uhićenja, pri

čemu su privele tisuće prosvjednika, aktivista, novinara i boraca za ljudska prava, često bez zakonitog postupanja i na temelju lažnih optužbi povezanih s nacionalnom sigurnošću; budući da je iransko pravosuđe ubrzalo skraćene postupke protiv pritvorenih prosvjednika u nepravednim suđenjima i izreklo im smrtnu kaznu; budući da je iransko pravosuđe tijekom prosvjeda izricalo smrtne kazne na temelju prethodnih presuda;

D. budući da to predstavlja ozbiljno kršenje međunarodnog prava o ljudskim pravima, uključujući obveze u okviru Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, čija je Iran država stranka;

E. budući da Iran i dalje primjenjuje smrtnu kaznu kao ključni instrument represije za zastrašivanje prosvjednika i ušutkavanje neistomišljenika;

F. budući da su 8. siječnja 2026. iranske vlasti prekinule komunikaciju diljem zemlje, onemogućile pristup internetu i isključile mobilne telefonske i fiksne mreže u jednom od najsveobuhvatnijih i najsofisticiranijih komunikacijskih prekida u globalnoj povijesti, čime se iranskom narodu otežava mogućnost komunikacije, organizacije i informiranja vanjskog svijeta u kontekstu brutalne represije, s ciljem prikrivanja stvarnog opsega prosvjeda i brutalnosti represije te otežavanja medicinske pomoći; budući da je Iran jedan od glavnih počinitelja blokada interneta i da ima dugu povijest blokiranja pristupa internetu i telekomunikacijama tijekom nemira kako bi ušutkao neistomišljenike i ugušio prosvjede;

G. budući da je pravo na slobodu mirnog okupljanja i udruživanja zaštićeno člankom 20. Opće deklaracije o ljudskim pravima;

H. budući da čelnici režima i dalje ne mare za legitimne zahtjeve prosvjednika; budući da je prema podacima Statističkog odjela Ujedinjenih naroda gotovo 60 % iranskog stanovništva mlađe od 39 godina, a većina stanovništva rođena nakon Islamske revolucije 1979.;

I. budući da su iranske vlasti javno zaprijetile daljnjom represijom prosvjeda i oštrim kažnjavanjem sudionika; budući da je 14. siječnja 2026. iranski ministar pravosuđa navodno izjavio da su svi koji su uhićeni nakon 8. siječnja 2026. zločinci i teroristi, čime se zapravo kriminaliziraju mirni prosvjedi i dodatno suzbija sloboda izražavanja i okupljanja; budući da Parlament dosljedno i nedvosmisleno osuđuje represiju i nasilje iranskog režima nad vlastitim narodom, uključujući prakse pogubljenja, izricanje smrtnih kazni nakon nepravednih suđenja, nehumane uvjete pritvora i sustavne napade na političke aktiviste te etničke i vjerske zajednice; budući da je Parlament u više navrata pozvao na to da se Islamska revolucionarna garda proglasi terorističkom organizacijom;

J. budući da je sedam stručnjaka UN-a za ljudska prava pozvalo iranske

vlasti da prekinu ciklus nasilja, poštuju temeljno pravo naroda na izražavanje neslaganja i sudjelovanje u mirnim prosvjedima bez straha od odmazde te da odgovore na zahtjeve naroda u pogledu građanskih, političkih, gospodarskih i kulturnih prava;

K. budući da je nedavni val prosvjeda kulminacija niza masovnih prosvjeda nakon kojih je uslijedila strašna represija; budući da su posljednji iranski ustanci na nacionalnoj razini, Zeleni pokret iz 2009. i pokret „Žena, život, sloboda” iz rujna 2022., potaknut ubojstvom 22-godišnje Jine Mahse Amini, koju je usmrtila iranska „policija za moralnost”, također doveli do brutalne represije nad ženama, pri čemu su žene, tj. njihova lica, grudi i genitalije, gađane vatrenim oružjem;

L. budući da je Europski parlament 2023. dodijelio Nagradu Saharov za slobodu mišljenja Jini Mahsi Amini i pokretu „Žena, život, sloboda” kao počast svim hrabrim ženama, muškarcima i mladima u Iranu koji su unatoč golemom pritisku nastavili borbu za svoja prava i promjene;

M. budući da su državne politike s pomoću patrola „policije za moralnost”, tehnologija nadzora i administrativnih kazni omogućile rutinsku provedbu obvezujućih propisa o odijevanju, čiji su rezultat uhićenja, novčane kazne, uskraćivanje pristupa obrazovanju i zapošljavanju te zatvorske kazne za žene i djevojčice koje se ne pridržavaju propisa; budući da postoje dokumentirani slučajevi fizičkog zlostavljanja i smrti u pritvoru koji su povezani s tom provedbom; budući da su golema hrabrost i odlučnost iranskih žena, koje su se neustrašivo i nepokolebljivo suočile s kukavičkim taktikama režima, ključne za pružanje otpora tom brutalnom režimu;

N. budući da Islamska Republika Iran od 1979. ima vrlo destabilizirajuću ulogu na Bliskom istoku i u široj regiji, među ostalim zbog podupiranja terorističkih posredničkih skupina kao što su Hezbolah u Libanonu, hutisti u Jemenu, Hamas u Gazi i šijitske paravojne postrojbe u Iraku te uspostave terorističke osi koja se proteže cijelom regijom; budući da se štetan utjecaj Irana ne zaustavlja na Bliskom istoku te i dalje predstavlja golem rizik za europsku sigurnost i demokracije diljem svijeta zbog hibridnih prijetnji i zlonamjernih kibernetičkih aktivnosti, među ostalim zbog pomaganja Rusiji u agresivnom ratu protiv Ukrajine primjerice opskrbom naoružanim bespilotnim letjelicama, projektilima i streljivom te osiguravanjem tehnologije i obuke, koje su Rusiji omogućile da poveća svoju proizvodnju, kao i podupiranja venezuelske diktature;

O. budući da vjerodostojni dokazi upućuju na to da su iranske diplomatske misije u nekoliko država članica sudjelovale u propagandi, dezinformiranju i zastrašivanju iranskih zajednica dijaspore u Europi, čime se krše međunarodno pravo i načela kojima

se uređuju diplomatski odnosi;

P. budući da je EU donio tri režima sankcija protiv Irana: jedan kao odgovor na teška kršenja ljudskih prava u toj zemlji, koji se obnavlja svake godine i koji je posljednji put produljen do 13. travnja 2026., drugi u vezi s neširenjem oružja za masovno uništenje, a treći kao odgovor na vojnu potporu Irana agresivnom ratu Rusije protiv Ukrajine i oružanim skupinama i subjektima na Bliskom istoku i području Crvenog mora; budući da je u okviru tih režima trenutačno pod sankcijama više od 230 pojedinaca i 40 subjekata u Iranu, uključujući Islamsku revolucionarnu gardu;

Q. budući da je Parlament u siječnju 2026. odlukom svoje predsjednice cjelokupnom diplomatskom osoblju i predstavnicima Islamske Republike Irana zabranio ulazak u sve zgrade Parlamenta u Bruxellesu, Strasbourgu i Luxembourgu kao odgovor na nasilnu represiju iranskih vlasti nad prosvjednicima u toj zemlji i njihovo odbijanje poštovanja temeljnih sloboda, pri čemu se nositelji iranske putovnice podvrgavaju provjeri i uskraćuje im se ulazak ako se utvrdi da rade za režim;

R. budući da su iranske vlasti posljednjih godina pojačale kazneni progon i kažnjavanje etničkih i vjerskih zajednica, posebno kršćana, pri čemu nacionalni sudovi izriču dugotrajne zatvorske kazne na temelju optužbi povezanih isključivo s njihovom vjerom ili vjerskim aktivnostima;

1. izražava nedvosmislenu osudu i ogorčenje zbog brutalne represije koju iranski režim primjenjuje protiv prosvjednika, koji su u posljednja dva tjedna izašli na ulice u desecima gradova, kao i zbog njihovih masovnih ubojstava; izražava punu solidarnost s iranskim narodom i njegovim hrabrim i legitimnim prosvjednim pokretom kojim se zahtijeva dostojanstvo, sigurnost i poštovanje prava iranskog naroda;

2. zahtijeva da iranske vlasti, pod vodstvom diktatora Alija Hameneija, bezuvjetno okončaju nasilje nad mirnim prosvjednicima, hitno obustave sva pogubljenja i prestanu s ubijanjem civila koji ostvaruju svoja temeljna prava, kao i njihovom represijom; zahtijeva da se ta prava, posebno sloboda izražavanja i okupljanja, bezuvjetno i u svakom trenutku poštuju;

3. poziva na hitno puštanje na slobodu svih pritvorenih prosvjednika i političkih zatvorenika; zgrožen je zastrašujuće velikim brojem smrtnih slučajeva i velikim brojem nezakonito pritvorenih prosvjednika;

4. izražava iskrenu sućut obiteljima svih ubijenih u nasilnoj represiji koju provode iranske vlasti; izražava duboku ogorčenost izvješćima o napadima i zastrašivanju čija su meta bile obitelji i rodbina osoba ubijenih tijekom prosvjeda, a počinitelji represivne sigurnosne snage

i članovi Islamske revolucionarne garde; duboko je zabrinut zbog navoda o užasnoj praksi iranskih vlasti da iznuđuju velike svote novca od obitelji žrtava za vraćanje tijela preminulih članova obitelji;

5. poziva Vijeće da u skladu sa Zajedničkim stajalištem Vijeća od 27. prosinca 2001. o primjeni posebnih mjera u borbi protiv terorizma[2], Uredbom Vijeća (EZ) br. 2580/2001[3], Direktivom (EU) 2017/541[4] i globalnim režimom sankcija EU-a u području ljudskih prava službeno i bez odgode proglasi Islamsku revolucionarnu gardu, paravojnu postrojbu Basidž i snage Kuds terorističkim organizacijama; izražava žaljenje zbog toga što se neke države članice protive jačanju mjera ograničavanja protiv iranskog režima; poziva na to da se to proglašenje odrazi u EU-ovom sustavu mjera ograničavanja; poziva na proširenje i strogu provedbu globalnog režima sankcija EU-a u području ljudskih prava i drugih mjera ograničavanja EU-a, uključujući zamrzavanje imovine i zabranu izdavanja viza, protiv svih iranskih dužnosnika odgovornih za represiju i protiv svih subjekata koji su pod kontrolom Ureda vrhovnog vođe ili djeluju u njegovo ime, kao i uvrštenje svih relevantnih sastavnica Islamske revolucionarne garde i pojedinaca na EU-ov popis terorista te zamrzavanje imovine, zabranu putovanja i provedbu drugih odgovarajućih mjera ograničavanja; naglašava da Islamska revolucionarna garda, uključujući sve njezine ogranke i povezane subjekte, ima središnju ulogu u nasilnoj represiji nad mirnim prosvjednicima te u teškim kršenjima ljudskih prava, izvansudskim pogubljenjima i terorizmu pod državnim pokroviteljstvom, i na nacionalnoj i na regionalnoj razini; poziva države članice da istodobno poduzmu sve odgovarajuće nacionalne mjere kako bi se osigurala potpuna provedba i primjena tog proglašenja;

6. odaje počast i izražava snažnu potporu hrabrom iranskom narodu, koji već tjednima izlazi na ulice kako bi prosvjedovao protiv ugnjetavanja koje provodi režim i iznimno teških gospodarskih i društvenih uvjeta; pohvaljuje hrabrost brojnih mladih, žena i boraca za ljudska prava, koji se i dalje bore za svoja prava unatoč posljedicama i brutalnoj represiji s kojima se osobno suočavaju; prepoznaje ključnu ulogu pokreta „Žena, život, sloboda” u ulijevanju hrabrosti stanovništvu i prosvjednicima te u razotkrivanju slabosti

---

2 SL L 344, 28.12.2001., str. 93., ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2001/931/oj.

3 Uredba Vijeća (EZ) br. 2580/2001 od 27. prosinca 2001. o posebnim mjerama ograničavanja protiv određenih osoba i subjekata s ciljem borbe protiv terorizma (SL L 344, 28.12.2001., str. 70., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/2580/oj).

4 Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (SL L 88, 31.3.2017., str. 6., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj).

režima i njegove otuđenosti od iranskog naroda; osuđuje sankcije koje su iranske vlasti nametnule zastupnicima u Europskom parlamentu i u nacionalnim parlamentima i poziva na njihovo hitno ukidanje;

7. snažno osuđuje raširenu, brutalnu, namjernu i nerazmjernu upotrebu sile od strane iranskih sigurnosnih snaga protiv mirnih prosvjednika; izražava žaljenje zbog činjenice da ta ubojstva nisu rezultat povremenih sukoba, već raširene i sustavne politike te predeterminirane odluke o gušenju svakog otpora i prosvjeda; izražava zabrinutost zbog toga što su ubojstva tisuća prosvjednika znak zastrašujuće promjene u ugnjetavačkoj politici iranskog režima, koja se od odvraćanja sada usmjerila na strateško eliminaciju; poziva države članice EU-a da iranske dužnosnike za koje se dokaže da su izravno uključeni u aktualnu represiju pozovu na odgovornost za zločine prema međunarodnom pravu; poziva EU i njegove države članice da se pripreme za sve moguće scenarije, uključujući mogući pad iranskog režima, te da osiguraju da se nijednom počinitelju represije ni u kojem trenutku ne odobri azil na teritoriju EU-a;

8. zahtijeva da se svi prosvjednici, borci za ljudska prava i novinari koji se trenutačno nalaze u pritvoru u Iranu bezuvjetno puste na slobodu; zahtijeva da vlasti obavijeste sve obitelji o lokaciji njihovih pritvorenih članova; poziva da se odvjetnicima i međunarodnim promatračima omogući nesmetan pristup svim osobama koje su pritvorene tijekom prosvjeda te da se međunarodna zajednica obavijesti o identitetu pritvorenika; poziva na hitno puštanje na slobodu i sigurnu repatrijaciju svih državljana EU-a koji su trenutačno u zatvoru u Iranu te oštro osuđuje to što režim besramno upotrebljava talačku diplomaciju;

9. kategorički odbacuje tvrdnje iranskih vlasti koje za poticanje na prosvjede okrivljuju strane agente; napominje da su prosvjedi rezultat dubokog nezadovoljstva širokih segmenata iranskog stanovništva, osobito mladih, žena i manjinskih skupina zbog dubokih i višestrukih kriza s kojima se ta zemlja suočava;

10. podsjeća na međunarodne obveze Irana u pogledu ljudskih prava, uključujući poštovanje prava na mirno okupljanje, slobodu izražavanja i pravo na život, kako je utvrđeno u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima i međunarodnim ugovorima kojih je Iran stranka; poziva EU da nastavi pružati potporu civilnom društvu, organizacijama za ljudska prava i humanitarnim organizacijama u Iranu;

11. ističe izrazito nelegitimnu i nasilnu prirodu nehumanog iranskog režima, koji se temelji isključivo na terorizmu, strahu i zastrašivanju te se protivi svakom vjerskom, kulturnom i etničkom pluralizmu; poziva Komisiju i države članice da izvrše stvaran pritisak na taj režim; u golemom valu prosvjeda prepoznaje nedvosmislen znak

neodrživosti tog sustava nakon desetljeća ugnjetavanja te poziva na slobodnu i demokratsku tranziciju u Iranu; izražava punu solidarnost s iranskom dijasporom, koja ima ključnu ulogu u zahtijevanju slobode i demokracije te podupiranju prosvjeda; prepoznaje iranski narod kao jedini legitiman izvor autoriteta i suvereniteta u Iranu;

12. poziva na koordinaciju mjera s partnerima sličnih stavova, popraćenu naporima za suzbijanje izbjegavanja sankcija na globalnoj razini; pozdravlja činjenicu da su Sjedinjene Američke Države nedavno donijele ciljane sankcije protiv visokih iranskih dužnosnika odgovornih za represiju te potiče EU da poduzme slične mjere; poziva na protjerivanje rodbine pripadnika Islamske revolucionarne garde koji studiraju ili rade u EU-u;

13. poziva EU i njegove države članice da iskoriste sve alate koji su im na raspolaganju kako bi spriječili zlonamjerne kibernetičke aktivnosti te inozemno upletanje i manipuliranje informacijama, uključujući one koje provode iranske vlasti ili koje im se pripisuju, te odvratili od njih i odgovorili na njih; potiče potpunu upotrebu paketa instrumenata EU-a za kibernetičku diplomaciju, uključujući mjere ograničavanja protiv pojedinaca i subjekata odgovornih za kibernetičke napade, te režima sankcija EU-a usmjerenog na takve napade; potiče EU da ojača svoje kapacitete u području strateške komunikacije, izgradnje otpornosti i pripisivanja odgovornosti, u koordinaciji s međunarodnim partnerima;

14. osuđuje napore iranskog režima da cenzurira prosvjede ukidanjem pristupa internetu i onesposobljavanjem telefonskih mreža diljem zemlje; poziva na hitno ukidanje zabrane internetskih komunikacija i usluga u Iranu; poziva EU i njegove države članice da znatno povećaju tehničku i financijsku potporu kako bi se iranskom civilnom društvu, novinarima i borcima za ljudska prava zajamčio siguran digitalni pristup te pružanje digitalne zaštite i alata za izbjegavanje cenzure; poziva pružatelje tehnoloških i satelitskih usluga da istraže sva zakonita i izvediva sredstva za olakšavanje sigurnog pristupa komunikacijskim uslugama, kao što je izravna povezivost do uređaja, da iranskim građanima osiguraju neometan pristup informacijama, posebno kako bi se omogućila komunikacija u hitnim situacijama i upozorenja putem SMS-a, i da spriječe zlouporabu platformi za vršenje represije;

15. ističe činjenicu da iranski režim desetljećima kontinuirano sustavno napada borce za ljudska prava, političke disidente, manjinske zajednice i žene, posebno s pomoću okrutnih obrazaca represije; izražava solidarnost sa svim pojedincima u Iranu koji su progonjeni zbog svojih uvjerenja ili identiteta te prepoznaje hrabrost manjinskih zajednica koje se suočavaju sa sustavnom diskriminacijom, uključujući Kurde, Beludže, Bahaije i kršćane; poziva na hitno i bezuvjetno puštanje na slobodu svih osoba zatvorenih isključivo zbog ostvarivanja svojeg prava na slobodu vjere ili uvjerenja;

16. ponavlja svoj poziv Iranu da odmah omogući neometan pristup misiji za utvrđivanje činjenica pod mandatom UN-a, s obzirom na potrebu za međunarodnim nadzorom u ozračju potpunog nekažnjavanja u kojem iranske vlasti sustavno čine teška kaznena djela prema međunarodnom pravu, uključujući ubojstva, mučenja, silovanja i prisilne nestanke kako bi ušutkale neslaganje, te s obzirom na potrebu za prikupljanjem i čuvanjem dokaza za potporu budućim kaznenim progonima; poziva EU da podrži produljenje mandata misije UN-a za utvrđivanje činjenica u Iranu u Vijeću za ljudska prava i da proširi njezin mandat na istragu zlodjela koja se trenutačno provode;

17. prima na znanje istaknutu ulogu žena i djevojčica u prosvjedima i osuđuje sustavno ugnjetavanje žena i drugih ranjivih skupina od strane režima u vidu zakona i propisa kojima se snažno ograničavaju slobode i prava, uključujući ponižavajući zakon o obveznom nošenju pokrivala za glavu i njegovu provedbu pri kojoj se krše prava, stroga ograničenja u pogledu spolnog i reproduktivnog zdravlja žena te kršenja političkih, socijalnih, ekonomskih, kulturnih i osobnih prava žena; naglašava da su diskriminacija u pitanjima nasljeđivanja i zakoni o svjedočenju i državljanstvu, koji ženama daju nejednak pravni status i ograničavaju njihovu autonomiju i u javnom i privatnom životu, u suprotnosti s međunarodnim standardima u području ljudskih prava koji su obvezujući za Iran;

18. ponovno osuđuje strašno velik broj pogubljenja koja je režim proveo u posljednje dvije godine, posebno nakon izbijanja nedavnih prosvjeda krajem prosinca, kao znak potpunog nepoštivanja ljudskog života i dostojanstva od strane režima;

19. podsjeća da Iran ima najvišu stopu izvršenih smrtnih kazni po stanovniku na svijetu i da su nakon pokreta „Žena, život, sloboda” 2022. iranske vlasti započele s nemilosrdnim pogubljivanjima, među ostalim disidenata, žena, novinara i manjina; osuđuje činjenicu da je režim samo 2025. pogubio 1500 osoba; ponavlja dugogodišnje protivljenje EU-a smrtnoj kazni i poziva na hitno ukidanje smrtne kazne;

20. izražava svoju punu potporu iranskoj oporbi i poziva potpredsjednicu Komisije / visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da pokrene uključiv dijalog s iranskom demokratskom oporbom u cilju promicanja demokratske, slobodne i pluralističke budućnosti Irana; poziva da se predstavnici iranske demokratske oporbe pozovu u Europski parlament i ponavlja da je na iranskom narodu da odredi svoju buduću vladu; potiče Komisiju da poveća tehničku i financijsku pomoć iranskom civilnom društvu; poziva različite aktere demokratske oporbe da surađuju i da otvore put za pravedan, uključiv i demokratski proces kojim bi se uspjelo ponovno uspostaviti slobodu i dostojanstvo svih iranskih građana bez obzira na njihovu etničku pripadnost, vjeru i spol; poziva EU i njegove

države članice da blisko surađuju s partnerima sličnih stavova kako bi se dala podrška za slobodni Iran u kojem prevladavaju univerzalna ljudska prava i jednakost i koji će oblikovati sam iranski narod; uvjeren je da je promicanje raznolikih zajednica u zemlji i temeljne regionalne, kulturne i etničke raznolikosti ključno za osiguravanje demokratske i mirne budućnosti Irana;

21. ponovno ističe da iranski režim već desetljećima aktivno izaziva kaos i razaranje u regiji te se upušta u brutalne obrasce represije unutar i izvan nacionalnih granica; osuđuje činjenicu da iranske vlasti brutalno primjenjuju represiju izvan nacionalnih granica, na internetu i izvan njega, kako bi ušutkale, zastrašivale, potisnule, prisilile ili čak otimale svoje protivnike te prijetile njihovim obiteljima u inozemstvu; poziva Komisiju da u bliskoj suradnji s državama članicama osnaži mehanizme prevencije, zaštite i odgovora unutar EU-a te da osigura učinkovitu istragu i kazneni progon svih djela represije izvan nacionalnih granica; naglašava da Iran i dalje predstavlja najveću i najvažniju prijetnju sigurnosti i stabilnosti šire regije te najveću prepreku miru; ponavlja svoju oštru osudu zlonamjernih aktivnosti i uplitanja Irana diljem regije i šire, posebno u Libanonu, Siriji, Jemenu, Iraku te na Zapadnoj obali i u Gazi;

22. konstatira da Iran i Rusija u sve većoj mjeri dijele kritične obavještajne podatke i da surađuju u izbjegavanju sankcija uporabom fiktivnih poduzeća, bankovnih veza i prijevoza nafte s isključenim uređajima za praćenje; poziva na bolju provedbu sankcija EU-a, hitnu nadogradnju sustava automatske identifikacije za borbu protiv sankcija i izbjegavanja embarga te na pojačani nadzor i inspekcije sumnjivih iranskih plovila;

23. poziva potpredsjednicu Komisije / visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da u suradnji s državama članicama pojača diplomatsku suradnju za potporu iranskom narodu te da u tu svrhu istraži uspostavu pojačane diplomatske prisutnosti ili predstavništva EU-a koje bi moglo pružiti zaštitu, humanitarnu pomoć i konzularnu potporu pojedincima koji su izloženi riziku zbog ostvarivanja svojih temeljnih prava, uključujući mirne prosvjednike; naglašava da je potrebno razmotriti mjere kojima bi se uspostavila utočišta, pružile informacije i pomoć u skladu s međunarodnim pravom i relevantnim pravnim presedanima država članica EU-a radi poboljšanja kapaciteta Unije za praćenje ozbiljnih kršenja ljudskih prava na terenu, izvješćivanje o njima i odgovor na njih;

24. pozdravlja predanost potpredsjednice Komisije / visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku provedbi daljnjih mjera prisile protiv Irana; poziva Vijeće i države članice da brzo prošire opseg postojećih mjera ograničavanja kako bi se hitno i adekvatno odgovorilo na aktualnu represiju; pozdravlja činjenicu da EU razmatra ciljane sankcije protiv pojedinaca i subjekata odgovornih za nasilnu represiju nad prosvjednicima te poziva na njihovo brzo

donošenje;

25. poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje da redovito podnosi izvješća o stanju u Iranu; predlaže uspostavu ili definiranje domene za registraciju imena svih žrtava nedavnih masakra kako bi se dokumentirala i čuvala evidencija poginulih ili ozlijeđenih;

26. poziva države članice EU-a i Europsku službu za vanjsko djelovanje da zatraže održavanje posebne sjednice Vijeća UN-a za ljudska prava o krizi ljudskih prava u Iranu kako bi se pokazalo i poticalo legitimno međunarodno protivljenje ponašanju iranskog režima;

27. poziva Komisiju i države članice da podrže sve napore koji se unutar i izvan UN-a ulažu u utvrđivanje odgovornosti, usmjerene na dokumentiranje smrtnih slučajeva i njihovu brzu, neovisnu i transparentnu istragu, među ostalim prikupljanjem svjedočanstava i dokaza od osoba koje bježe iz zemlje; pozdravlja odluku Vijeća UN-a za ljudska prava o održavanju posebne sjednice o stanju u Iranu;

28. naglašava da je bilo kakva normalizacija odnosa s Iranom uvjetovana bezuvjetnim puštanjem na slobodu svih političkih zatvorenika, provjerljivim okončanjem sustavne represije i istinskim napretkom prema demokraciji i vladavini prava;

29. poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje, Komisiju i države članice da u bilateralnim i multilateralnim forumima nastave dosljedno upozoravati na kršenja počinjena od strane iranskog režima te da osiguraju da mjere ograničavanja EU-a ostanu ciljane, utemeljene na dokazima i usmjerene na pojedince i subjekte odgovorne za teška kršenja ljudskih prava;

30. pozdravlja odluku predsjednice Roberte Metsole da cjelokupnom diplomatskom osoblju i predstavnicima iranskog režima zabrani pristup svim zgradama Parlamenta; poziva države članice da slijede taj primjer i da donesu slična ograničenja, uključujući opoziv, ako je potrebno, diplomatskog statusa osoblja iranskih diplomatskih i konzularnih misija diljem EU-a;

31. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, državama članicama i Uredu predsjednika Islamske Republike Irana.